

Lukáš Wagenknecht

Základní informace k příběhu

Lukáš Wagenknecht poukázal na nehospodárné nakládání s veřejnými prostředky např. z pozice vedoucího interního auditu pražského Dopravního podniku (dále DPP) a také později z pozice náměstka ministra financí a člena dozorčí rady ČEZu.

V květnu 2013 se Lukáš Wagenknecht stal ředitelem interního auditu DPP. Byla to doba, kdy pověst DPP pravděpodobně nemohla být horší. DPP tížily nevýhodné smlouvy, závazky z minulosti a stále se objevovaly velmi nestandardní veřejné zakázky, na které koneckonců upozorňoval NFPK. Interní audit pod vedením Lukáše Wagenknechta zkoumal i jeden z nejcitlivějších případů – dostavbu metra trasy A mezi stanicemi Dejvická a Motol. Z důvodu porušení zákona o veřejných zakázkách přišlo DPP nařízenou korekcí o 4,2 miliardy Kč. Lukáš Wagenknecht zároveň upozornil na nedostatky smluvního vztahu DPP s firmou IDS, která dozorovala i údajně předraženy tunel Blanka. Poukazoval také na nestandardní podmínky výběrového řízení na tzv. „komplexní“ forenzní audit DPP.

V únoru 2014 byl Lukáš Wagenknecht jmenován 1. náměstkem ministra financí a následně rovněž členem dozorčí rady ČEZ. Během svého působení na této pozici upozornil na celou řadu podezřelých případů. Vedl tým auditorů, který identifikoval závažná zjištění v souvislosti s monitorovacím systémem evropských fondů. Snažil se snížit provozní náklady, když poukázal na evidentní plýtvání s veřejnými prostředky, kdy 1300 zaměstnanců mělo k dispozici 1500 tiskáren anebo stovky notebooků ležely ladem ve skladu ministerstva.

Mimořádnou úlohu sehrál Lukáš Wagenknecht také při auditu hospodaření nemocnic Krajské zdravotní či Regionálního operačního programu Severozápad, kde odhalil nesrovnalosti v řádu miliard korun.

Nelze opomenout také jeho angažmá v kauze podivných smluv Radmily Kleslové (starostka Prahy 10) s polostátní společností ČEZ. Nepodlehli nevybíravému nátlaku paní Kleslové a trval na tom, že coby člen dozorčí rady ČEZ chce znát parametry poradenské smlouvy Radmily Kleslové. Díky Lukáši Wagenknechtovi se veřejnost dověděla o podivných smlouvách paní Kleslové nikoliv pouze se společností ČEZ.

Lukáš Wagenknecht dále odhalil některé závažné skutečnosti v dalších případech, na kterých policie intenzivně pracuje, a z pochopitelných důvodů nejsou tyto informace určeny k publikování.

Čemu oznamovatel čelil?

Lukáše Wagenknechta se někdo pokusil vytlačit z dálnice a následně se dostal pod policejní ochranu. Pravděpodobnou příčinou těchto odvetných kroků byl podrobný audit ke kauze dostavby stanic metra na trase A, na kterém Lukáš Wagenknecht intenzivně pracoval. Zkoumání citlivých případů bohužel nedotáhl do konce, jelikož byl bez vědomí dozorčí rady DPP odvolán z funkce.

Lukáši Wagenknechtovi byly několikrát doručeny výhrušné vzkazy, které symbolizovaly akt pomsty. Také našel své osobní vozidlo s propíchanými pneumatikami. Za stěračem na něj čekal vzkaz s kondolencí. Jindy

dorazila také obálka s nebezpečným jedem. Jeho matka otevřela dopis, ve kterém byla pouze zlomená tužka. Zastrahování tedy nakonec čelila i nejbližší rodina. Nakonec byl Lukáš Wagenknecht odvolán z funkce 1. náměstka ministra financí.

O jaké peníze šlo?

Lukáš Wagenknecht upozornil na mnoho případů – v některých se jednalo „pouze“ o zmařené statisíce Kč, jindy se jednalo o desítky milionů či miliardy Kč.

Jak se oznamovatel zachoval?

Ve všech relevantních kauzách doručil Lukáš Wagenknecht podklady a materiály orgánům činným v trestním řízení. Postupem času některé tyto kauzy byly medializovány. Charakteristickým rysem práce Lukáše Wagenknechta bylo pokračování ve zkoumání podezřelých případů navzdory výhrůzkám či zvyšujícímu se riziku ztráty zaměstnání. Nakonec se dokonce rozhodl pořídit nahrávku, na které Radmila Kleslová se snaží zamezit tomu, aby věnoval svou pozornost její smlouvě s ČEZem.

Důležité okolnosti příběhu

Jde o příběh člověka, který projevil výjimečnou odvahu a zájem o ochranu veřejných prostředků navzdory všem výhrůzkám, nutnosti nasazení policejní ochrany a dopadu na blízkou rodinu. Zkoumání podezřelých kauz sice spadalo do jeho pracovní náplně, nicméně těžko by se hledala druhá osoba, která by takto nekompromisně tyto případy zkoumala a čelila všem hrozbám.

Doplňující informace k příběhu

Nejvýraznější kauzou, kterou se Lukáš Wagenknecht v DPP věnoval, byla kauza dostavby 4 stanic metra A. Připravoval totiž auditní zprávu o této kauze, kdy DPP byla nakonec v důsledku porušení zákona o veřejných zakázkách nařízená korekce ze strany Ministerstva dopravy ve výši 25% - tedy cca 4 miliard Kč. Důvodem byly dle ministerstva nezákonně nastavené kvalifikační předpoklady.¹ Ředitel odboru fondů na ministerstvu dopravy Marek Pastucha tehdy napsal dopis generálnímu řediteli dopravního podniku Milanu Křístkoví, ve kterém bylo uvedeno: „U projektu byla učiněna zjištění týkající se pravděpodobně nezákonných kvalifikačních požadavků v rozporu se zákonem u veřejné zakázky na technologickou část a nesplnění podmínek pro použití jednacímho řízení bez uveřejnění.“ Dopravní podnik nakonec musel hledat jiný zdroj, kde potřebné cca 4 miliardy Kč mohl by získat. Předpokládané náklady na stavbu těchto 4 stanic byly nakonec navýšené na 27 miliard Kč. Podezřelé poměry a okolnosti kolem této kauzy chtěl prověřit NKÚ, nicméně bohužel zákon o NKÚ nedovoloval této instituci značnou část těchto prostředků zkoumat – nespádaly totiž do její kontrolní působnosti. Ve své tiskové zprávě NKÚ doslova uvedl: „Je neuvěřitelné, že takto ohromný balík veřejných prostředků nepodléhá žádné externí kontrole. Chtěli jsme zkontrolovat alespoň tu část peněz, na které při současné působnosti NKÚ můžeme dosáhnout, nicméně změny ve způsobu financování nám to nedovolily.“² Nakonec tedy hlavní překážkou, kdo tuto kauzu skutečně zkoumal, byl Lukáš Wagenknecht.

Lukáš Wagenknecht projevil úctyhodný důraz při zkoumání monitorovacího systému evropských fondů MS2014+. Mnohé závěry Lukáše Wagenknechta potvrdila ve svém dopise rovněž Evropská komise, která v souvislosti s případnými sankcemi vyčkává na závěry policejního vyšetřování. Auditóři pod vedením Lukáše Wagenknechta došli k závěru, že zakázka byla vyhlášena jinak, než jak ji schválila vláda. Vítězný uchazeč byl podle auditu zvýhodněn, protože nesplnil kvalifikační předpoklady. Také hodnocení nabídek bylo netransparentní a nepřezkoumatelné. Audit rovněž kritizoval to, že náklady na každoroční servis monitorovací aplikace jsou dvojnásobné než samotné její pořízení. Lukáš Wagenknecht pak následně čelil obrovskému tlaku, kdy ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová označila audit za neprofesionální a tvrdila, že ohrožuje čerpání fondů v novém programovém období 2014 až 2020. Nakonec se začaly objevovat nelogické argumenty směřující k tomu, že je údajně vhodné podezřelé skutečnosti zamlčet, aby nebyly nařízené korekce ze strany EU. Nejvíce medializovanou kauzou poslední doby ve vztahu k Lukášovi Wagenknechtovi byl případ poradenských smluv Radmily Kleslové. Lukáš Wagenknecht z pozice člena dozorčí rady ČEZ měl plné právo na zkoumání poradenských smluv s ČEZem. Přesto se stal cílem intenzivního tlaku ze strany Radmily Kleslové, která si nepřála, aby se kdokoliv dozvěděl o jejich poradenských smlouvách. Lukáš Wagenknecht pořídil nahrávku rozhovoru s Radmilou Kleslovou, ze které je zřejmé, že Radmila Kleslová jedná z pozice moci. Během rozhovoru Radmila Kleslová uvádí, že jestliže další

¹ http://ceskapozice.lidovky.cz/kauza-prazskeho-metra-o-rekordni-pokutu-nejde-hrozi-vetsi-prusvih-1d6-tema.aspx?c=A131107_161849_pozice_137363

² <http://www.nku.cz/cz/media/kontrolu-prodlouzeni-metra-a-zasadnim-zpusobem-omezil-fakt--ze-nku-nemuze-kontrolovat-vsechny-verejne-prostredky--id7798/>

člen dozorčí rady ČEZu Jiří Týc bude se zajímat o její aktivity, tak bude mít s ní „velký problém“. Takovýto nátlak je zcela neakceptovatelný. Úryvek z nahrávky je k dispozici zde: <http://neovlivni.cz/dokument-nahravka-jak-telefonuje-kleslova/>.